

การจัดการความรู้ (KM) ด้านการเรียนการสอน

ในหัวข้อ “การจัดทำหลักสูตรประเภทการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (OBE)
Phase 1: การศึกษาข้อมูลสำหรับการพัฒนาหลักสูตรประเภทการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์
(OBE)”

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การจัดการความรู้ (KM) ด้านการเรียนการสอน
ในหัวข้อ “การจัดทำหลักสูตรประเภทการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (OBE)
Phase 1: การศึกษาข้อมูลสำหรับการพัฒนาหลักสูตรประเภทการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (OBE)”
หลักสูตรที่ 1

1. ข้อมูลที่ใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตร

1.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร (ประกอบด้วย ผู้มีความประสงค์เข้าศึกษาต่อ, นักศึกษาปัจจุบัน, บัณฑิต, ผู้ใช้บัณฑิต, นักวิชาการ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร) เพื่อรวบรวมข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะส่วนบุคคล

1.1.1 วิธีการคัดเลือกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร

วิธีคัดเลือกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรจะพิจารณาจากบทบาท ความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร โดยแบ่งเป็น กลุ่มที่มีอิทธิพลระดับสูงต่อหลักสูตร ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ผู้เรียน และผู้ประสงค์เข้าศึกษาต่อ กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อระดับกลางหลักสูตร ได้แก่ ศิษย์เก่า นักวิชาการ ผู้บริหาร และอาจารย์ประจำหลักสูตร และกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อระดับต่ำหลักสูตร ได้แก่ นักวิจัย และภาคธุรกิจ/เอกชน

1.1.2 วิธีการสังเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาตีความ เรียบเรียงเป็นถ้อยความ โดยจัดแบ่งถ้อยความตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลระดับสูงต่อหลักสูตร กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อระดับกลางหลักสูตร และกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อระดับต่ำหลักสูตร

1.2 นโยบาย ทิศทางการพัฒนาประเทศ ความต้องการแรงงานที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ระบุวิสัยทัศน์ประเทศไทยไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงท่ามกลางพหุสังคม มีความจำเป็นต้องกลับมาทบทวนที่มาที่ไปของสังคม ด้วยเหตุนี้ การศึกษาประวัติศาสตร์ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของความทรงจำที่มีต่อสังคม ความเป็นมาของผู้คน ความหลากหลาย และความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของสังคมอันเป็นส่วนหนึ่งของ

การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การนำประวัติศาสตร์มาสร้างความมั่นคงทางสังคมเป็นผลจากการเกาะเกี่ยวความเป็นชาติ ความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นมาของชาติ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับความคิด ความรู้สึก อันเกี่ยวกับความสำนึกรักชาติเพื่อผลักดันการพัฒนามนุษย์ และประเทศอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าภาพลักษณ์ของประวัติศาสตร์จะเป็นการศึกษาเรื่องราวในอดีต แต่หากพิจารณาการพัฒนาเศรษฐกิจผ่านการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยเป็นจุดขายหนึ่งของการท่องเที่ยวไทย จะเห็นได้ว่า กระแสการท่องเที่ยวผ่านสื่อบันเทิง ละคร หรือ ภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ มีความสำคัญในลักษณะของซอฟต์แวร์ (Soft Power) ดึงดูดสาธารณชนให้กลับมาสนใจประวัติศาสตร์ ส่งผลอันดีต่อการท่องเที่ยว และธุรกิจอันหลากหลายที่เกี่ยวข้อง

พระนครศรีอยุธยาถือเป็นอดีตราชธานีของไทย ศูนย์กลางการศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาติ ทูทางประวัติศาสตร์ส่งผลอันดีต่อเศรษฐกิจของพระนครศรีอยุธยา และประเทศอย่างประจักษ์ชัดที่สุดด้วยการที่องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ขึ้นทะเบียนอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 กระตุ้นความสนใจให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ในขณะที่ความนิยมในการท่องเที่ยว ตามรอยประวัติศาสตร์ ส่งผลให้การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง การผลิต การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีความสำคัญต่อการผลักดันเศรษฐกิจการท่องเที่ยว การสร้างบุคลากรที่มีความรู้ด้านประวัติศาสตร์เพื่ออธิบายเรื่องราวความเป็นมาของสถานที่สำคัญของพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บนพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของไทยและของโลก

ด้วยเหตุนี้ สังคมไทยมีความจำเป็นในการผลิตบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันเป็นผลจากความหลากหลายของเชื้อชาติ ในขณะที่ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมบริการที่สร้างเม็ดเงินมหาศาลจากการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สาขาวิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความพร้อมในการสร้างบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ บุคลากรที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถคิดวิเคราะห์ ต่อยอดความรู้ในการทำงานและสร้างประโยชน์กับองค์กร และยังสามารถบูรณาการความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้

1.3 พันธกิจ วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย คณะ หลักสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีวิสัยทัศน์ในการเป็น “ผู้นำด้านนวัตกรรมการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ด้วยทุนทางวัฒนธรรมแห่งเมืองมรดกโลก” ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย ดังนี้

ด้าน People : มุ่งมั่นพัฒนาและใส่ใจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย

1. ผลิต พัฒนากำลังคนทุกช่วงวัย ให้มีคุณภาพ มีสมรรถนะขั้นสูง พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม ท้องถิ่น และตอบโจทย์ต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

2. ให้ความสำคัญต่อกระบวนการ การผลิตและพัฒนากำลังคนขั้นสูง การพัฒนาเทคโนโลยีต้นแบบทางการศึกษา รวมถึงการพัฒนางานวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบูรณาการศาสตร์อย่างครบวงจร เพื่อการบริการวิชาการในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3. ส่งเสริมและพัฒนาทักษะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถต่อการพัฒนาการจัดการเรียนเรียนรู้ และการพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่มาตรฐานระดับสากล

ด้าน Ecological : ยกระดับและพัฒนาระบบนิเวศของมหาวิทยาลัยเพื่อพร้อมสู่การเรียนรู้

1. พัฒนาและก้าวทันเทคโนโลยี มุ่งสร้างมหาวิทยาลัยที่มีความล้ำสมัย รองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (University of Smart Mobility)

2. พัฒนามหาวิทยาลัยให้มีการบริหารจัดการอย่างชาญฉลาดและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อชุมชนและสังคมที่ยั่งยืน (University of Green Recovery)

3. ปรับปรุงและพัฒนาภาวะเปื่อย และการบริหารงานบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้าน Spiritual : ปลูกฝังจิตวิญญาณความเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

1. มุ่งฝึกฝนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีศีลธรรม จริยธรรมอันดีงาม สำนึกรักและภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองดีของท้องถิ่นและประเทศชาติ

2. ปลูกฝังค่านิยมพร้อมอุทิศตนเพื่อสังคม เรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาและนักการเมืองในท้องถิ่นให้มีจิตสำนึกประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม และสามารถบริหารงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

3. ส่งเสริมและพัฒนางานค้นคว้า วิจัยด้านประวัติศาสตร์ และบูรณาการองค์ความรู้ “อยุธยาภูมิ” เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูล ศูนย์กลางการศึกษาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาอยุธยาของโลก

ทั้งนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีวิสัยทัศน์ “ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีจิตสาธารณะ เป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน”

สาขาวิชาประวัติศาสตร์ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร จัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย โดยมุ่งสาระสำคัญครอบคลุมพันธกิจของมหาวิทยาลัยด้วยการมุ่งส่งเสริม พัฒนางานค้นคว้าวิจัย และบูรณาการความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ ตลอดจนพัฒนาบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต บนพื้นฐานของทุนทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ในฐานะอดีตราชธานีของไทยที่ได้รับการยอมรับระดับโลกในฐานะมรดกโลกทางวัฒนธรรม ซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ขนาดใหญ่ ผ่านการจัดการเรียนรู้เพื่อสืบสานมรดกทางประวัติศาสตร์ และคงความเป็นอัตลักษณ์ของชาติอันยิ่งใหญ่ อย่างไรก็ตาม สาขาวิชาประวัติศาสตร์ยังมุ่งปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีจิตสาธารณะ เพื่อนำความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ไปพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ สาขาวิชาประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญและจำเป็นในฐานะส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ส่วนหนึ่งของท้องถิ่น บนผืนแผ่นดินอันเก่าแก่อันถือเป็นแก่นแกนในการศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมชาติ เพื่อการธำรงคุณค่า ส่งเสริมภาพลักษณ์เมืองประวัติศาสตร์และมรดกโลกให้เป็นที่ประจักษ์

2. ร่างหลักสูตร (ไฟล์แนบ)

3. การวิพากษ์หลักสูตร

3.1 ข้อมูลที่ได้รับจากข้อ 1

ด้านความรู้ : หลักสูตรเน้นประวัติศาสตร์อยุธยา มีความครอบคลุม ผู้เรียนประวัติศาสตร์ต้องการรู้จักตั้งคำถาม การมองทุกสิ่งทุกอย่างเป็นปรากฏการณ์ ควรมีความรู้พื้นฐานเรื่องเอกสารประวัติศาสตร์ เชื่อมโยงกับเอกสารประวัติศาสตร์สากล มีความรู้ความเข้าใจการใช้หลักฐานประเภทอื่น ๆ เช่น หลักฐานทางโบราณคดี ศิลปะ เป็นต้น รู้จักคิด วิเคราะห์ ตีความ เชื่อมโยงสู่การเขียนประวัติศาสตร์ มีความเข้าใจ เข้าถึง ชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานร่วมด้วย

ทักษะ : ผู้เรียนประวัติศาสตร์ต้องมีทักษะการคิด วิเคราะห์ ตีความ เน้นทักษะในการสื่อสาร ทั้งการพูด การเขียน การสรุปความ การจับประเด็น ควรสร้างทักษะในการอ่าน ทักษะการสื่อสารเน้นการสื่อสารกับชาวบ้าน ท้องถิ่น ฝึกทักษะการสื่อสารโดยใช้แหล่งโบราณสถานของพระนครศรีอยุธยา

คุณธรรม จริยธรรม : ผู้เรียนประวัติศาสตร์ไม่ลอกเลียนผลงาน มีความซื่อสัตย์ตนเอง ซื่อสัตย์ต่อผลงานของผู้อื่น ซื่อสัตย์ต่อเอกสารหลักฐาน มีความตรงไปตรงมาต่อหลักฐานเพื่อการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็น

คุณลักษณะ : ผู้เรียนประวัติศาสตร์ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ เข้ากับผู้อื่นได้ดี มีภูมิด้านทานในการวิพากษ์วิจารณ์ รับฟังความคิดเห็น รู้จักตั้งคำถาม

3.2 ผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร (กระบวนการคัดเลือก เหตุผลในการเลือกกรรมการวิพากษ์หลักสูตร)

การเลือกกรรมการวิพากษ์เลือกจากความเชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์ ประสบการณ์การทำงาน และหน่วยงานที่ผู้เรียนประวัติศาสตร์ต้องการไปฝึกประสบการณ์ เพื่อให้มุมมองที่เป็นประโยชน์ในสร้างหลักสูตรประวัติศาสตร์

4. การสร้างหลักสูตร

หลักสูตรได้ประชุมเตรียมการสร้างหลักสูตร จากนั้นได้ทำการสำรวจข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำเอาข้อมูลที่ได้มาจัดทำรายวิชา คำอธิบายรายวิชา จัดทำหลักสูตรเพื่อนำเสนอกรรมการประจำคณะเป็นลำดับ ทั้งนี้ หลักสูตรได้มีการประชุมอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์เพื่อร่วมกันพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ฉันทามติร่วมในการพิจารณาความเหมาะสมของรายวิชา คำอธิบายรายวิชา การกำหนดผู้สอนแต่ละรายวิชา เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. การนำเสนอหลักสูตร ข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการประจำคณะ

คณะกรรมการประจำคณะมีความเห็นว่า หลักสูตรประวัติศาสตร์ควรลดเนื้อหาให้น้อยลง เน้นการสร้างทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้ศักยภาพของพื้นที่ประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา ส่วนรายวิชาควรแบ่งแนวทางการศึกษาให้มีความชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น รายวิชาประวัติศาสตร์นิพนธ์และระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ ให้แยกออกมาเป็น 2 รายวิชา โดยยุบรายวิชาที่ซ้อนทับอย่าง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น แล้วจัดรายวิชาเป็น รายวิชาประวัติศาสตร์นิพนธ์ และรายวิชาการะเบียบทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น ส่วนจำนวนชั่วโมงการฝึกประสบการณ์ให้ปรับลดลง จาก 640 ชั่วโมง เป็น 480 ชั่วโมง

6. ข้อเสนอแนะสำหรับหลักสูตรที่จะพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

การสร้างหลักสูตรประวัติศาสตร์จะต้องมีการเตรียมการในการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้หลักสูตรต้องให้ความสำคัญกับการระดมความเห็น การประชุมคณาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันพัฒนารายวิชา คำอธิบายรายวิชา ความเหมาะสมของผู้สอน รวมถึงความเห็นอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำหลักสูตรก่อนนำเสนอกรรมการประจำคณะเป็นลำดับ

การจัดการความรู้ (KM) ด้านการเรียนการสอน
ในหัวข้อ “การจัดทำหลักสูตรประเภทการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (OBE)
Phase 1: การศึกษาข้อมูลสำหรับการพัฒนาหลักสูตรประเภทการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (OBE)”
หลักสูตรที่ 2

1. ข้อมูลที่ใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตร

1.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร (ประกอบด้วย ผู้มีความประสงค์เข้าศึกษาต่อ , นักศึกษาปัจจุบัน , บัณฑิต , ผู้ใช้บัณฑิต , นักวิชาการ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร) เพื่อรวบรวมข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะส่วนบุคคล

1.1.1 วิธีการคัดเลือกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร

วิธีการคัดเลือกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร ทางหลักสูตรได้คัดเลือกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยการระบุ Key Stakeholders ทั้งภายในและภายนอกที่มีอิทธิพล (Power) และส่งผลกระทบต่อ (Impact) ต่อหลักสูตร เช่น ความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บัณฑิต เสี่ยงสะท้อนจากศิษย์เก่า ทักษะในศตวรรษที่21 ผลลัพธ์ของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ หรือ TQF สภาวิชาชีพ วิทยาลัย มหาวิทยาลัยและคณะ อุตสาหกรรม ผลลัพธ์การเรียนรู้ในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป (GE) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning Skill) เพื่อนำความต้องการที่จำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังกล่าวมากำหนดเป็นองค์ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) เจตคติ (Attitude) ที่จำเป็นต้องมีของบัณฑิตที่ตอบโจทย์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำข้อมูลนั้นมาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป

2.1.1 วิธีการสังเคราะห์ข้อมูล

วิธีการสังเคราะห์ข้อมูล ทางหลักสูตรได้สังเคราะห์ข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับผู้มีความประสงค์เข้าศึกษาต่อ มีการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาปัจจุบัน และมีการสัมภาษณ์บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต นักวิชาการ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์อันจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรต่อไป

1. นโยบาย ทิศทางการพัฒนาประเทศ ความต้องการแรงงานที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) เป็นกรอบการพัฒนาประเทศซึ่งมี 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ทั้งนี้ในส่วนของอุตสาหกรรมฮาลาลหรือฮาลาลถือเป็นภาคการผลิตที่มีศักยภาพ และมีส่วนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านความสามารถในการแข่งขันให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหาร การท่องเที่ยว และบริการฮาลาล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศ

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพธุรกิจและสินค้าฮาลาลของประเทศไทย รัฐบาลเห็นชอบและมอบหมายให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการตามเป้าหมายเพิ่มยอดส่งออกสินค้าและบริการฮาลาลเพิ่มเท่าตัว มีมูลค่า 2 แสนล้านบาท

ปี 2563 ตลาดอาหารและเครื่องดื่มฮาลาลทั่วโลก มีมูลค่า 1,533,280 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (48,004,350 ล้านบาท) และประเมินว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 2,285,190 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ราว 71,545,354 ล้านบาท) โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงงาน บริษัท และสถานประกอบการธุรกิจอิสลามและอุตสาหกรรมฮาลาล กว่า 40 แห่ง กระจายอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม และมีแนวโน้มจะเติบโตมากขึ้น

นอกจากนี้รัฐบาลไทยยังส่งเสริมธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยสนับสนุนด้านการเงินแก่นักลงทุนและนักธุรกิจไทย

ยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการที่ฮาลาล ครอบคลุมงานบริการด้านการท่องเที่ยวฮาลาล ซึ่งมีรูปแบบเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น ธุรกิจโรงแรมฮาลาล ธุรกิจร้านอาหารฮาลาล ธุรกิจรีสอร์ทฮาลาล การท่องเที่ยวฮาลาลเป็นธุรกิจที่ได้รับความสนใจสูง ส่วนหนึ่งเป็นเพราะประชากรมุสลิมโลกที่มีมากกว่า 2,000 ล้านคน และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอีก

ยุทธศาสตร์ของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวฮาลาลตามวิถีชีวิตมุสลิม

ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกและเมืองต้นแบบสังคมพหุวัฒนธรรม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวมรดกโลก ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกและเมืองต้นแบบสังคมพหุวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาลได้มอบหมายให้สถานศึกษาทุกจังหวัดจัดหลักสูตรที่มีสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำท้องถิ่น รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการและวิชาชีพตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559)

3.1 พันธกิจ วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย คณะ หลักสูตร

พันธกิจของมหาวิทยาลัย

พันธกิจตามกฎหมาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่กำหนดในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๗ และ ๘ ดังนี้

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลัง ปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู

มาตรา ๘ ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล

ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่นอีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน เพื่อช่วยให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การผลิตบัณฑิตดังกล่าวจะต้องให้มีจำนวนและคุณภาพสอดคล้องกับแผนการผลิตบัณฑิตของประเทศ

เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

เรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และนักการเมืองท้องถิ่นให้มีจิตสำนึกประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้าน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ศึกษา วิจัย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ ในการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

ผู้นำด้านนวัตกรรมการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ด้วยทุนทางวัฒนธรรมแห่งเมืองมรดกโลก

พันธกิจของคณะ

ผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม คุณภาพทางวิชาการและบุคลิกภาพดี

วิจัยเพื่อพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่บูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ

เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และประเทศ

ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และของชาติ

เผยแพร่องค์ความรู้ และให้บริการทางวิชาการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น
ศึกษาและสืบสานแนวพระราชดำริ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วิสัยทัศน์ของคณะ

ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีจิตสาธารณะ เป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่
การพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

พันธกิจของหลักสูตร

ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจเกี่ยวกับสหวิทยาการอิสลามเพื่อการพัฒนา ทั้ง
ด้านปฏิบัติศาสนกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านเศรษฐกิจ

เสริมสร้างบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพใน
จรรยาบรรณของวิชาชีพ และสามารถทำงานเป็นหมู่คณะ

เสริมสร้างบัณฑิตให้มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ วัฒนธรรม ทักษะคิด ให้มี
บุคลิกภาพการเป็นนักบริการที่ดี

วิสัยทัศน์ของหลักสูตร

ผลิตบัณฑิตในท้องถิ่นให้มีความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมุสลิม ได้แก่ ศาสนา สังคม
ภาษาและศิลปะ นิติศาสตร์ การบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และผลิตบุคลากรให้มีความสามารถ
ด้านวิชาอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการบุคลากรด้านอิสลามศึกษา ธุรกิจอิสลาม อุตสาหกรรมฮาลาล
การเงินการธนาคารอิสลาม สหกรณ์อิสลาม การบริการนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจากตะวันออกกลาง และการ
ท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตมุสลิม

2. ร่างหลักสูตร

-คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำข้อมูลที่ได้รับจากข้อ) 1 SHs+PLOs) มาสังเคราะห์และจัดแบ่ง
ข้อมูลออกเป็นหัวข้อ หรือเป็นหมวดหมู่

-วิเคราะห์ความสำคัญ Impact ของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแบ่งกลุ่ม SHs เพื่อจัดทำเป็น NEEDs
เพื่อกำหนดทิศทาง PLOs

-จัดทำเป็น CLOs เช่น คำอธิบายรายวิชา ชื่อวิชา แมปปิง แผนการเรียน ออกแบบการวัดประเมินผล
ออกแบบการจัดการเรียนการสอน และอื่นๆ

-วางแผนเตรียมจัดทำเล่ม มคอ.2

-นำเสนอต่อกรรมการวิพากษ์หลักสูตร

3. การวิพากษ์หลักสูตร

3.1 หลักสูตรได้สังเคราะห์ข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับผู้มีความประสงค์เข้าศึกษาต่อ มีการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาปัจจุบัน และมีการสัมภาษณ์บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต นักวิชาการ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์อันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อวิพากษ์หลักสูตรต่อไป

3.2 หลักสูตรได้กำหนดกระบวนการในการคัดเลือกกรรมการวิพากษ์หลักสูตรผ่านการประชุมของคณาจารย์ในหลักสูตร โดยมติที่ประชุมกำหนดให้กรรมการที่จะเข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตรจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ของหลักสูตร ตลอดจนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการใช้บัณฑิตที่จบไปจากหลักสูตรฯ เพื่อที่จะสามารถวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะต่อทิศทางของการปรับปรุงหลักสูตรได้อย่างตรงประเด็นและถูกต้องแม่นยำมากที่สุด โดยผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตรฯมีดังต่อไปนี้

3.2.1 ศาสตราจารย์ ดร.จรัญ มะลูลีม (ประธานกรรมการวิพากษ์หลักสูตรฯ) ดำรงตำแหน่ง คณบดี วิทยาลัยอิสลามนานาชาติกรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกริก ซึ่งวิทยาลัยอิสลามนานาชาติกรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกริก เป็นวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนในศาสตร์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรฯ

3.2.2 อาจารย์ไพฑูริ บุนรอด ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอิสลามศรีอยุธยามูลนิธิ ซึ่งโรงเรียนอิสลามศรีอยุธยามูลนิธิเป็นโรงเรียนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร (Stakeholders) เนื่องจากนักศึกษาของหลักสูตรส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนแห่งนี้

3.2.3 ดร.อาบีดิน วันขวัญ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายผลิตภัณฑ์ชะรีอะห์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย คือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร (Stakeholders) ในฐานะผู้ใช้บัณฑิต เนื่องจากมีบัณฑิตของหลักสูตรฯที่จบการศึกษาไปแล้วได้ทำงานอยู่ที่ธนาคารแห่งนี้

3.2.4 ดร.ธวัชชัย นิมา ดำรงตำแหน่งกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร (Stakeholders) ในฐานะแหล่งฝึกนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เนื่องจากในทุก ๆ ปี จะนักศึกษาบางส่วนของหลักสูตรได้เข้าฝึกงาน ณ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. การสร้างหลักสูตร

- นำข้อเสนอแนะจากการวิพากษ์หลักสูตรมาปรับใช้
- ตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับจากข้อ) 1 PLOs + SHs) ให้สอดคล้องกับ CLOs
- ทบทวนปรับเนื้อหา CLOs เช่น คำอธิบายรายวิชา ชื่อวิชา แมปปิง แผนการเรียน ออกแบบการวัดประเมินผล ออกแบบการจัดการเรียนการสอน และอื่นๆ
- จัดทำเล่มมคอ.2 โดยเรียบเรียงตามไฟล์แบบฟอร์ม มคอ.2 เกณฑ์ปี 2565
- นำเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะ

5. การนำเสนอหลักสูตร ข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการประจำคณะมีดังนี้

1. ปรึกษา ให้ทบทวนใหม่ให้เป็นข้อความที่กระชับ
2. ให้นำข้อมูลที่ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรในที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ มาเขียนลงในความสำคัญและความเป็นมาของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อความชัดเจนครบถ้วนสมบูรณ์
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรปัจจุบันมีองค์ความรู้ยังไม่ครอบคลุมเรื่องการบริหารธุรกิจ
4. ปรับชื่อหลักสูตรใหม่เป็น “สหวิทยาการเพื่อการพัฒนาธุรกิจฮาลาล”
5. โครงสร้างหลักสูตร “กลุ่มวิชาแกน” ให้แก้เป็น “กลุ่มวิชาแกนบังคับ”
6. โครงสร้างหลักสูตรใหม่ ในหมวดวิชาเฉพาะควรมีหน่วยกิตเรียนรวมมากกว่า กลุ่มวิชาเฉพาะด้านเลือก
7. กลุ่มวิชาเฉพาะด้านเลือก ให้เรียนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต
8. ให้ตัด กลุ่มวิชาเฉพาะด้านเลือก บางกลุ่มออกเช่น กลุ่มวิชาบริหารธุรกิจ เนื่องจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่คุณวุฒิทางด้านการบริหารธุรกิจ
9. ให้ทบทวนวิชาที่มี 5 หรือ 8 หน่วยกิต อาจส่งผลกระทบต่อคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษา
10. ให้นำวิชากฎหมายครอบครัวอิสลาม วิชากฎหมายมรดก และพินัยกรรมอิสลาม รวมเป็นวิชาเดียวกัน
11. ให้จัดกลุ่มวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเทียบเคียงจากหลักสูตรอื่นๆ ในคณะ

6. ข้อเสนอแนะสำหรับหลักสูตรที่จะพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565

.1วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค การดำเนินการหลักสูตรที่ผ่านมาจากข้อมูลเชิงสถิติ เช่น จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ภาวะการณ่มิงานทำหรือผลกระทบที่มีต่อหลักสูตรทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินหลักสูตร

.2วิเคราะห์สถานการณ์ความต้องการใช้บัณฑิต ตลาดแรงงานให้แสดงถึงสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น บริบทสังคมที่เปลี่ยนไป ปัจจัยที่ภายในและภายนอกที่มีผลต่อการผลิตบัณฑิต ทำให้มีความจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ใช้บัณฑิต (ภาครัฐ/ภาคเอกชน) ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ เป็นต้น

.3เมื่อคณะ/มหาวิทยาลัยมีการกำหนดกรอบแนวคิดหลักสูตรแล้ว ดำเนินการตามขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรซึ่งสรุปขั้นตอน ดังนี้

3. 1การปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร
3. 2การนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ
3. 3การขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย

ฝ่ายก้นกรองหลักสูตรและวิชาการ

3. 4การขออนุมัติหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย

3. 5การขอความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ซึ่งกรณีมีข้อแก้ไขในแต่ละขั้นตอนให้ดำเนินการตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด